

Bijlage 3: Europese en landelijke ontwikkelingen

Europese asiel- en migratiepact

Het Europese Asiel- en Migratiepact is bedoeld om migratie op een eerlijke, duurzame en gecontroleerde manier te beheren, de bescherming van vluchtelingen te waarborgen, misbruik te voorkomen en de lasten van asielopvang eerlijker te verdelen over de EU-lidstaten. Het pact moet leiden tot een beter functionerend, gezamenlijk Europees asielstelsel en meer solidariteit tussen de lidstaten. De ingangsdatum is juni 2026.

Landelijke wetsvoorstellen

Het (demissionair) kabinet is met diverse wetsvoorstellen bezig die impact (gaan) hebben op de keten van opvang tot en met integratie. Het betreft de volgende geplande wetswijzigingen:

- *Wijziging Huisvestingswet*

Hiermee worden twee zaken veranderd:

1. Het verbieden van voorrang verlenen aan statushouders bij een huurwoning.
2. Het afschaffen van de taakstelling.

Voor de eerste wijziging heeft recent de internetconsultatie plaatsgevonden. Voor de tweede wijziging heeft in mei jl. een uitvoeringstoets plaatsgevonden. Vanuit Oisterwijk hebben wij op beide wijziging onze opmerkingen en lokale consequenties ingebracht.

- *Asielnoodmaatregelenwet*

Dit betreft onder meer een verlaging van de geldigheid van voorlopig verblijf van 5 naar 3 jaar, het niet meer verlenen van een verblijfsvergunning voor onbepaalde tijd en het beperken van nareizen.

- *Wet invoering tweestatusstelsel*

Met dit wetsvoorstel wordt een onderscheid gemaakt tussen mensen die vluchten voor gevaar vanwege etniciteit, seksuele geaardheid of religie enerzijds en mensen die vluchten voor oorlog en (natuur)geweld anderzijds.

- *Intrekking Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen (Spreidingswet)*

Het doel van de Spreidingswet is te komen tot voldoende opvangplekken en een evenwichtiger verdeling van asielzoekers over provincies en gemeenten. Het kabinet werkt aan het intrekken van de Spreidingswet.

- *Asielcrisiswet*

Het gaat om een tijdelijke asielcrisiswet om de acute asielinstroom en opvangcrisis te bestrijden voor de duur van maximaal twee jaar, waarbij het kabinet eveneens maatregelen treft, waaronder het opschorten van de behandeling van asielaanvragen (asielbeslisstop), het verder gedifferentieerd beperken en versoberen van opvang en mensen zonder verblijfstitel zoveel mogelijk, ook gedwongen, uitzetten.

- *Langetermijnbeleid OEK (Toekomstscenario)*

Eerder is vanuit het Ministerie gecommuniceerd dat het langetermijnbeleid (vrijwillig terugkeerprogramma en een tijdelijk nationaal verblijfsrecht) na afloop van de RTB in de Verzamelbrief van 25 april aan de Tweede Kamer aan de orde zou komen. De actuele informatie is dat de behandeling van het langetermijnbeleid is uitgesteld tot vermoedelijk de zomer van 2025.

De wetswijzigingen bevinden zich in verschillende stadia. De eventuele inwerkingstermijn is nog onduidelijk. Echter deze voorgenomen wetwijzigingen zorgen voor grote mate van onzekerheid en zijn onderling sterk verbonden met elkaar.

Gevolgen voorgenomen wijziging Huisvestingswet

De voorgenomen wijziging van de Huisvestingwet heeft niet alleen consequenties voor de uitvoering van het huisvesten van statushouders (en daarmee de drukte in het AZC), maar ook over de planbaarheid en financiering van de gehele inburgering.

In de huidige situatie maakt de huisvestingstaakstelling het mogelijk voor gemeenten om te anticiperen op de komst van statushouders. De gemeente waar de inburgeringsplichtige op grond van artikel 28 Hvw2014 gehuisvest is, is in de huidige situatie ook verantwoordelijk voor het bieden van de inburgeringsvoorzieningen.

Zonder huisvestingstaakstelling, zal deze begripsbepaling worden aangepast, waarmee het uitgangspunt zal zijn dat de gemeente waar de statushouder zich na uitstroom uit het opvangcentrum van het COA inschrijft in de Basisregistratie Personen, verantwoordelijk wordt voor het inburgeringstraject. Ditzelfde zal gelden voor het moment waarop de maatschappelijke begeleiding kan aanvangen. Ook vervalt de taak van het COA om nieuwkomers aan gemeenten te koppelen. Dit heeft gevolgen voor de wijze waarop gemeenten de relevante persoonsgegevens van de inburgeraar ontvangen.

Het (mogelijk) afschaffen van de taakstelling betekent dat onbekend gaat worden hoeveel mensen wanneer in Oisterwijk komen wonen en waarvoor wij een inburgeringaanbod moeten gaan doen.

Dit betekent dat wij geen afspraken kunnen maken met onze inburgeringspartners over aantallen en daarmee zekerheden kunnen geven. Dit heeft effect op de prijs. Partners vragen een garantie van de gemeente(n) om hun organisatie overeind te kunnen houden.